

DELA ERA TANKAR OM TRO MED VARANDRA!

**WORKSHOPSMATERIAL FRÅN SVENSKA KYRKANS UNGAS NATIONELLA
ARBETSGRUPP FÖR KRISTEN TRO OCH IDENTITETSFRÅGOR.**

WORKSHOP OM BIBELN

1. Inledning

- **Presentation:** Presentera dig du som leder workshopen. Berätta något om vad vi ska göra idag och hur länge vi ska hålla på. Säg något om regler för hur vi ska vara mot varandra i rummet: att låta alla prata till punkt, att visa respekt för det andra säger, att man har rätt att ändra sig när som helst.
- **Vilka är ni?** Låt deltagarna presentera sig, antingen genom en enkel namnrunda eller en namnlek. Vilka förväntningar eller förhoppningar har ni inför den här samlingen? Finns det frågor ni har med er som ni hoppas få svar på?

2. Introduktion

- Här presenterar du som ledare ämnet, antingen genom att presentera grundfakta eller genom att göra en inventering av den kunskap och de tankar som redan finns i gruppen. Under punkt 5 i materialet finns det grundfakta att utgå ifrån om det behövs.
- Börja med att samla ihop bibelfakta i gruppen – tider och tillkomsthistoria – så att alla har en gemensam grund att stå på i samtalet (se Idéstorm-övningen nedan). Om du själv känner att du behöver läsa på så innehåller de flesta utgåvor av Bibel 2000 med inledning, noter och faktadelar i slutet ett bra grundmaterial med tidslinjer osv för dig som snabbt vill få en översikt över vad Bibeln innehåller.

3. Samtal/övningar

- **Idéstorm**
- Uppmana deltagarna att säga allt de vet eller har hört om Bibeln! Samla alla påståenden som deltagarna kommer med på tavlan. Det går till exempel att be deltagarna skriva ner sina tankar på post it-lappar, en tanke per lapp. Om du tror att det är svårt att få fram något, låt deltagarna först spåna två och två eller tre och tre innan ni börjar.
- Försök strukturera det som kommit upp på tavlan och lägg till det som fattas som behövs. Nedan presenteras några kategorier som man kan dela in post it-lapparna i.
 1. När? Under vilken tidsrymd kom Bibeln till?
 2. Vad? Hur många böcker och vilka sorters texter innehåller den, vilka språk är den skriven på, vad vet vi om författare?
 3. Historia? För vilka är Bibeln en helig bok? (T.ex. det vi kallar Gamla testamentet är för judarna deras heliga bok, Torah. En del berättelser i Bibeln har också paralleller i Koranen, muslimernas heliga bok.) När blev Bibeln den bibel vi har idag? (Kanonhistoria – handlar om hur de olika bibelböckerna antogs till en bok och att Bibeln inte alltid har sett likadan ut, inte heller i Sverige.)

4. Problem/frågor? (som vi förhoppningsvis kan prata mer om idag!) Är Bibeln sann? Vad betyder det att Bibeln är Guds ord? Måste man tro på det som står i Bibeln? Måste man göra som Bibeln säger? Är Bibeln kvinnofientlig? Homofob? Krigisk?

- **Linjeövning: Vad är Bibeln för dig?**

Detta är en linjeövning. Be deltagarna ställa sig efter en linje med vardera påståendet i varje ände. På så sätt "graderar" deltagarna sina åsikter. Efter varje påstående kan ni göra en kort paus för att antingen låta deltagarna prata med varandra, eller be någon av deltagarna berätta hur hen tänker inför de andra. Ta sedan nästa påstående och upprepa.

- Påståenden

Är bibeln:

1. En helig bok – en bok som alla andra
2. Guds ord – människors ord
3. Kyrkans bok – min bok
4. En bok man måste följa idag – en bok som mest har historiskt intresse

- **Samtalsämnen att diskutera**

Diskutera i mindre grupper (3-4 st):

Hur ofta läser du Bibeln? Varför?

Måste man läsa den? Varför?

Hur och när använder du Bibeln?

- **Hur tolkar du Bibeln?**

Inledning: Alla som läser en och samma text förstår den på delvis olika sätt: vi tolkar den. Vi tolkar alltid det vi läser, fast ofta är vi inte medvetna om det. Det finns olika typer av bibeltolkning, här är några exempel:

Existentiellt (vad betyder det jag läser för mig, i mitt liv?),

Historiskt (vad betydde den här texten för dem den riktades till, när den skrevs?),

Bokstavligt (försöka överföra allt precis som det står till dagens sätt att leva)

Bibeln innehåller väldigt mycket olika sorters mänskliga förebilder, regler och uppmaningar. För att bestämma vilka texter i Bibeln som vi borde följa och vilka vi borde bortse ifrån behöver man ha tolkningsprinciper: regler för hur vi värderar det vi läser.

Ibland har människor utgått från att det som står i Nya testamentet är viktigare än det som står i Gamla testamentet, eftersom Jesus kom med ett nytt förbund. Att det Jesus säger i evangelierna väger tyngre än det Paulus säger i breven i Nya testamentet är ett annat exempel på en tolkningsprincip.

Martin Luthers tolkningsprincip var att Jesus är Bibelns kärna och stjärna. Han menade att det Jesus säger och gör är det viktigaste och ska leda hur vi ska förstå allting annat i Bibeln.

Diskutera i mindre grupper:

Måste man tolka Bibeln? Varför/varför inte? Vad händer om man inte tolkar den?

Måste man köpa prästens tolkning av Bibeln? Varför/varför inte?

Hur tänker du när du läser/hör en bibeltext – att den handlar om dig, att den handlar om människor för länge sen, att den talar om hur vi ska leva idag?

- **"Speed-dating"**

Sätt er i en inre och en yttre cirkel, ansikte mot ansikte, prata 2 minuter om en fråga, byt sedan plats ett steg åt motsatt håll, så att man får en ny partner framför sig.

1. Vilken roll spelar Bibeln för dig?
2. När och hur kommer du i kontakt med Bibeln?
3. Vad tycker du är positivt/negativt med Bibeln?
4. Har du något favoritställe eller berättelse som du kommer ihåg?
5. Vad uppfattar du är det centrala budskapet i Bibeln?
6. Varför tror du att man ska läsa Bibeln?

- **Skala-övning**

Påståenden

När jag tänker på Bibeln tänker jag mest att:

1. Den är svår - Den är spännande
2. Den är tråkig - Den är givande
3. Den tolkar mig - Jag tolkar den
4. Den är viktig för människor idag - den är oviktig för människor idag
5. Jag vill lära känna den - Jag vill att andra ska lära känna den

Efter varje påstående kan ni göra en kort paus för att antingen låta deltagarna prata med varandra, eller be någon av deltagarna berätta hur hen tänker inför de andra.

4. Reflektion

- Gå en runda och be alla säga: något nytt de har tänkt på, något de bär med sig härifrån, något de vill fundera vidare på.
- Om ni inledde med att prata om förväntningar, följ upp och se vilka som har infriats och inte. Om ni vill: gör en kort utvärdering. Det här var bra/ Det här var mindre bra/ Så här skulle det kunna bli bättre nästa gång.

5. Grundfakta

Dessa grundfakta om Bibeln är hämtad från Svenska Kyrkans hemsida, där finns det även fler texter om kristendom och tro. www.svenskakyrkan.se

"Bibelns röda tråd är Guds kärlek till människan och världen som i kristen tro visar sig i Jesus, hans liv, död och uppståndelse. Bibeln är en stor samling böcker. Svenska kyrkans officiella

bibelöversättning innehåller 77 böcker. De är från olika tider, de äldsta från ca 900 före Kristi födelse och de yngsta från ca 100 efter Kristi födelse.

Bibeln har många författare och texterna speglar olika världsbilder, kulturer och trosföreställningar, och består av många olika typer av texter. Där finns historiska berättelser, lagtexter, poesi, brev, släktkrönikor och myter. I Bibeln finns därför lika stora skillnader i världsbild och verklighetsuppfattning som när vi idag förklarar till exempel åska eller graviditet eller någon sjukdom jämfört med hur sådant förklarades och förstods på vikingatiden.

- **Tolkning alltid viktig**

Texterna måste alltid tolkas. Det handlar inte bara om att tillämpa historiska texter i nutid. I vilken tid bibeltexten skrevs, av vem och och vad den ville säga berättar också något för oss idag. Vi finns också i en lång tradition av tolkningar, fram till där vi är idag. Textens mening blir till i mötet mellan traditionerna och vår erfarenhet. Vad vill texten säga när den möter vårt sammanhang? Vad har vi med oss när vi möter bibeltexten?

Genom de olika texterna möter vi människors försök att förstå meningen med tillvaron, vad det är att vara människa och vem Gud är. Dessa frågor delar vi i vår tid, det gör frågorna eviga. Annat skiljer oss åt. I växelspelet mellan traditionen och erfarenheten kan vi ana Gud.

Processen att tolka är därför viktig, men inte alltid enkel. I Bibeln uppmanas till handlingar som idag framstår som mycket främmande. Det gäller inte minst synen på kvinnor. Det hindrar dock inte att vi med hjälp av bibelns många olika röster kan få hjälp att förstå våra egna liv. De kan få oss att se vår uppgift och se en mening i tillvaron.

- **"Bibelns kärna och stjärna"**

Kristus är Bibelns kärna och stjärna, säger Martin Luther. I ljuset av Jesus kan vi få en vägvisare i hur vi skall läsa bibelns texter.

För att försäkra oss om att tolkningen inte bara blir en spegel av oss själva och våra egna uppfattningar behöver vi alltid ställa vår tolkning i dialog med andra. En kristen läsning av Bibeln är därför att också läsa tillsammans med andra. Därför förekommer bibelläsning nästan alltid i den kristna gudstjänsten. Men i Svenska kyrkans gudstjänster har predikan en stor roll just för att bibeltexten inte bara bör utan ska tolkas. Predikans uppgift i gudstjänsten är att med utgångspunkt i bibeltexterna och berättelserna om Jesus tyda livet nu och tala mening in i det. I Svenska kyrkans församlingar pågår också tolkningen hela tiden, på olika sätt, genom bibelstudier och samtal, bland barn, unga och vuxna.

- **Evangelieboken**

Gud visar sig i Bibelns texter, men Gud är inte identisk med det som står där. Därför predikar vi över bibeltexterna, tolkar dem för att säga något om Gud. Ett urval av Bibelns texter finns i evangelieboken. Det är en samling av bibeltexter för varje söndag och dess tema. Varje kyrkoår börjar Första advent och då börjar också en ny serie texter som kallas årgång. Det finns tre årgångar

som man följer en i taget. Varje söndag har ett tema och innehåller en bibeltext från Gamla testamentet, en från ett brev i Nya testamentet, samt en bibeltext ur något av evangelierna, berättelserna om Jesu liv. För varje söndag finns också en dagens bön som sammanfattar temat, samt en psaltarpsalm. Predikan utgår ofta från evangelietexten, men kan också utgå från, eller anknyta till övriga bibeltexter. Tolkningen av Bibelns texter och av vår mänskliga erfarenhet möts och blir en utmaning för livet och tron.”

Materialet är framtaget av Svenska Kyrkans Ungas nationella arbetsgrupp för kristen tro och identitetsfrågor. Vi finns på tro@svenskakyrkansunga.se @SvKUngaTro på Twitter och Tror Du? på Facebook. Arkivet med vår podcast med samtal om tro hittar du under Tror Du? på Soundcloud och iTunes.

Gå även in på www.troligt.org för mer material om tro eller följ kyrkoårets bibeltexter genom kommentarerna som läggs ut varje vecka under Fördjupning på www.svenskakyrkansunga.se